

PRENUMERATA :

kosztuje z dostawą
w miejscu:
miesięcznie — 90 Zł.
kwartalnie 2.40 „
półrocznie 4.80 „
rocznie 9.60 „

Poza Tarnowem pocztą:
miesięcznie 1 Zł.

HASŁO

OGŁOSZENIA :

Strona	180 Zł.
1/2 strony	90 „
1/4 „	50 „
1/8 „	25 „
1/16 „	13 „
1/32 „	7 „

Przed tekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., po-
szukającym pracy 50% zniżki.

Tygodnik poświęcony sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim.

Naczelny redaktor: Jan Kulesza.

Godziny przyjęć: od 11—13 i od 16—18.

Nr. 1-3.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Krasieńskiego 1. 661.

Rok I.

Piłsudski — Dezorientacja na prawo. Obozy.

Zjazdy: Nieświerz, Poznań, Łódź miałyby oddać, w nowym efekcie jakieś specjalne wytyczne naszym mężom stanu, usiłującym wytworzyć pewien jednolity pogląd społeczeństwa polskiego na sprawę rządzenia się. Jednak jakby na ironję z jednej strony dążąc do jednolitości, zwołują hejnałami trąbnymi zdezorientowane obywatelstwo do przelicznych obozów wyrastających „ad hoc“ co dnia i według kaprysu mężów stanu (albo podających się za takich).

Dotychczasowe nasze życie polityczne przeplatane nie zawsze czystymi kompromisami idącymi aż do zaparcia się własnych poglądów, nie potrafiło zjednać, dla żadnego ze stronnictw, nawet w wypadkach koalicji, większości koniecznej do normalnego kierowania sprawami kraju.

Obecnie bankructwo idei większości, wysunięto na pian pierwszy nazwiska, chociażby nawet bez programu było tylko meano.

Program zawsze można dorobić.

I tak wyłoniły się koncepcje brzmiące nie „N—D“ contra „Lew“, ale z jednej strony Piłsudski biorący odpowiedzialność za rządy i to tem większą, że bezwzględnie i nie pozwalając narzucać sobie woli zdyskredytowanemu i porzucanemu w opinii społecznej sejmowi.

Marszałek gra w otwarte karty organizując na programie sanacji oparty obóz, którego oblicza politycznego nie da się rozpoznać, ale który jako swe godło ma w posiadaniu nieskalaną przeszłość swojego wodza i dowody jego nieugiętej woli w dążeniu do swych celów! Z drugiej strony wysuwa się postać p. Romana Dmowskiego, organizującego obóz „Wielkiej Polski“ jakby dla ironji tak nazwany, bo acz ma w swym programie ogarnąć całą Rzeczpospolitą zakorzenieć się może tylko w Wielko-Polsce i tam się też skończy.

Szerszych horyzontów mimo szumnych frazesów p. Dmowski nie ogarnie.

Wszystkie te pociągnięcia nie są oczywiście obliczone na czas dłuższy, ich celem mogą być

tylko pociągnięcia najbliższe, bo w dłuższych czasokresach politycznych odgrywają rolę nie jednostki ale wspólności interesów—stronnictwa.

Wogóle gra toczy się o zdobycie opinii publicznej a metą najbliższą tego wyścigu mają być wybory do przyszłego sejmiku. Ale cała ta komedia nowych hasła, ze starymi „leaderami“ nie warta gry, boć przecież dawne stronnictwa nie zgodzą się bez walki na utratę wpływów, zdobytych pracą dłuższą, na rzecz obozów i obozików.

Wysunięci z wrzaskliwym „capstrzykiem“ mężowie od krakowskiego konserwatyzmu, aż do radykalno-lewicowego redaktora „Walki“ p. Wieniawy-Długoszewskiego, nie odziedziczą bez ciężkiej przeprawy mandatów Ch—D czy PPS., ZLN. czy „Piasta“ i p. Roman Dmowski, nie znajdzie tak łatwo opuszczonego miejsca po Stronkach, Witosach i tych innych „mocnych“ w ich stronnictwach.

Będziemy zatem w przyszłości świadkami zagmatwania naszych stosunków, jeszcze silniejszego niż dotychczas.

Rozgorączkowanie polityczne rozjątrzy partię i partyjki, a biedny przeważnie nie orjentujący się w sytuacji tłum wyborców przeczekał nie będzie tu i tam przechylając szalę obliczeń i nadziei

I w chwili kiedy trzeba jak najgłośniej wołać „róbmy jedność“ podnosi głos wielu w tej kwestji, ale każdy woła inaczej, ciągnie w inną stronę, mówi innym językiem.

I miast jedności tworzy się galimatias w którym już najgenialniejsza głowa polityczna nie zdoła się rozpatrzeć. Roztropni patrzą z rezerwą na te zapasy jednostek o wpływy i czekają czy z tego „szumienia narodu“ jakaś zdrowa myśl polityczna się wyłoni, mogąca poważniejszych zgrupować koło siebie i poprowadzić nawę państwową ku uzdrowieniu gospodarczemu i do racjonalnej pracy nad dobrem państwa, kładąc kres kłótniom i gołosłownym frazesom. R.

Margulies, Inz. Lewicki i Jakubowski (ten ostatni ze świeżo kooptowanych).

Magistrat w nowym składzie nie może się ukonstytuować, gdyż przeciw wyborowi Inz. Lewickiego, jako urzędnika zakładów państw. (dyrektor warsztatów kolejowych) wpłynął protest, oparty na postanowieniach ordynacji wyborczej z r. 1866.

Urzęduje więc na razie stary zdekompletowany Magistrat.

Głównem zadaniem reaktywowanej Rady jest przeprowadzenie wyborów.

Wybory odbędą się na podstawie starej ordynacji z czasów austriackich, kurjalne (trzy kurje, według płaconych podatków) z dodaniem na podstawie rozporządzenia PKL. kurji czwartej powszechnej, obejmującej wszystkich nie należących do trzech pierwszych kurji, a liczących co najmniej 21 lat, oraz zamieszkałych od roku przynajmniej w Tarnowie. Przygotowania do wyborów są w pełnym toku, a same wybory odbędą się prawdopodobnie w lutym.

Rada na pierwszym zaraz posiedzeniu wypełniła swój obowiązek względem zmarłego przed półtora rokiem, burmistrza Dra Tertila, przez wyznaczenie mu honorowego grobu, nazwane ulicy Lipowej jego nazwiskiem, oraz przez polecenie wykonania jego portretu do sali posiedzeń.

Uchwalono ponadto, prócz spraw pomniejszych, zakupić baraki koło b. Huty szklanej za mostem kolejowym przy ul. Bandrowskiego i po odpowiedniej ich adaptacji oddać je na użytek dla bezdomnych, których liczba już dotychczas znaczna, wciąż jeszcze wzrasta, oraz podwyższyć udział w spółce budowlanej dla miast, aby umożliwić jej budowę dalszych 2 olbrzymich domów z tzw. pustaków betonowych (dwa takie domy stoją już na tzw. Kapłanówce, przy ul. Warzywnej).

Na następnym posiedzeniu Rady, którego termin na razie nie jest wyznaczony, będzie prawdopodobnie odebrane przez starostę przyrzeczenie od członków nowego Magistratu, poczem Copiero może się zająć ich normalne urzędowanie. Tacyt.

Generał Józef Bem.

76 lat mija — jak daleko na ziemi syryjskiej w Aleppo zamknął oczy wielki Bohater — duma artylerji polskiej — niezłomny wódz Węgrów.

76 lat mija — jak wielkie to serce bić przestało, w którym zogniskowały się nieposlednie wartości żołnierza - bohatera, i wiernego do ostatniego tchnienia syna gińskiej Ojczyzny.

Bem to jeden z tych duchowych wodzów Polski — przykładem swych wielkich cnót i bohaterskich czynów wskazujący rodakom drogę do odzyskania wolności.

Bem to wspaniała postać i wielka karta w historii naszej — z której bije ta potężna moc, zaklęta jakaś siła, z której bieży do serc polskich wielkie jakoweś zawołanie walki o zmartwychwstanie.

Z Rady miejskiej.

Rozwiązana w lutym 1924 r. Rada miejska została w listopadzie br. reaktywowana. Po zakończeniu jej powtórnych rządów zajęta przede wszystkim walka ze zdezonizowanym komisarzem rządowym Inz. Rypuszyńskim, który jako wybrany burmistrz (na jednym z ostatnich posiedzeń Rady przed jej rozwiązaniem) zamierzał nadal swe rządy kontynuować. Reaktywowany Mgt. stojąc na stanowisku, że ustępującemu nieprzyjacielowi należy stawiać złote mosty, zaproponował Inz. R. wniesienie wspólnej rezygnacji, tj. Inz. R. z burmistrzostwa i asesorstwa, Dr. Mütza z wiceburmistrzostwa, a Kaempfa, Bracha, Silberpfenniga, Bialika i Michalskiego z asesorstwa. Tej propozycji Inz. R. nie chciał przyjąć; do rezygnacji z burmistrzostwa skłonił go dopiero porządek dzienny posiedzenia Rady z punktem o wyrażeniu mu na wniosek 27 radnych votum nieufności.

Reaktywowany Mgt. postanowił teraz pozbyć się Inz. R. i wiernego mu po upadku asesora Kaempfa ze swego łona. W tym celu zgłosili wszyscy członkowie Mgtu (prócz tych dwu) rezygnację, którą Rada przyjęła, a przy tej sposobności udzieliła dymisji także nie przysięgłym o nią Inz. R. i Kaempfowi.

Teraz należało wybrać nowy Magistrat.

Kandydatów nie brakło. Jednakże żaden z łona Rady nie mógł skupić na sobie większej ilości głosów, skutkiem czego Rada za zgodą Województwa kooptowała do swego grona 3 nowych członków, wśród których znalazł się też i kandydat na burmistrza.

Burmistrzem więc został wybrany jednogłośnie Dr. Kryplewski, wiceburmistrzem pozostał Dr. Mütz, płatnym asesorem został wybrany Ciołkosz, a niepłatnymi po raz drugi Bialik, Michalski i Silberpfennig, a po raz pierwszy

Nie ujrzały Twe oczy jutrzeńki zba-
wienia jasnych promieni — nie spędziła wie-
cznego snu z Twych powiek wstająca zo-
rza wolności.

Wzeszło słońce nad krajem dymiącym
od zgliszcz, ociekającym krwią — pękły oko-
wy, opadły kajdany — nie poszły na marne
trudy, męka i krew.

Wolność święci dziś Naród!

Niechaj w to wielkie święto, które ma-
rzeniem pokoleń się stało — zwłoki Twe
drogie — Prochy te święte w rodzinnej
spoczną ziemi — wśród nas.

Niechaj przy Twym sarkofagu rozmyśla
pokoleń młody huf o Dumie Narodu o
Tobie Wodzu niezłomny.

Niechaj czerpią z cnót Twych skarbnicy
wskazanie to wielkie, że Polska to świę-
ta Rzecz!

Niech potrafią dla Niej umierać i żyć!

* * *

W rodzinnej swej ziemi, w której ma-
rzyłeś spocząć — niechaj złożą Cię Ro-
dacy... na wieczny sen.

Isk.

U pana burmistrza Dr. Kryplewskiego.

„Czy ma Pan burmistrz chwileczkę czasu
dla mnie?”

Zawsze, zawsze kochany redaktorze — ale
czy to nie za wcześnie na interwiew.

Ja ledwo się rozejrzałem w nawale pracy
na ratuszu — a właściwe urzędowanie obejmę
dopiero po zaprzysiężeniu.

„A kiedy to nastąpi p. Burmistrzu?”

„Zapewne już w sobotę albo w ponie-
dzialek.”

„I jakie sprawy zajmą pana Burmistrza na
samym początku swego urzędowania, bo wiem
że obejmuje Pan berło miasta w chwili bardzo
ciężkiej.”

To też bardzo się zastanawiałem i długo
walczyłem ze sobą czy mam tę zaszczytną go-
dność przyjąć — czy jej podołam wobec tego, że
przecież jako adwokat jestem dosyć zajęty —
a przyjmując burmistrzostwo nie chciałybym —
jak to mówią — być malowanym zwierchnikiem,
jeno całą moją energję i siłę poświęcić dla do-
bra miasta.

Tak sobie też Pana, p. burmistrzu przedsta-
wiałem i cieszę się niewymownie, że wybór
padł właśnie na Pana.

Niechże mię Pan nie przecenia a raczej po-
czeka, jakie będą owoce mojej pracy.

Najwięcej czasu będę musiał poświęcić spr-
awie bezrobotnych albowiem jest to najbardziej
piekąca bolączka naszego miasta.

„A ilu też w przybliżeniu mamy w Tarno-
wie bezrobotnych?”

„Zarejestrowanych jest przeszło pięciuset.”

„I co magistrat czyni dla tych nieszczęśli-
wych — czy ma w planie jakieś prace, które mo-
głyby ich zatrudnić?”

„Ma naturalnie — jednakowoż proszę pomy-
śleć, że nowa Rada obejmuje kasy prawie puste
i przeto sytuacja jest bardzo ciężka. Jednakowo-
ż nie załamujemy rąk bezczynnie, tylko
wszystkimi środkami będziemy się starali złemu
zaradzić.”

W najbliższym czasie ustanowimy komisję
dla bezrobotnych, która będzie systematycznie
prace w zakres magistratu wchodzących uru-
chomiać, aby zatrudniać bezrobotnych a to w ten
sposób, że podzieli się ich na grupy, które bę-
dą miarowo po sobie zatrudnione.”

„A jak się ma sprawa budowy 2 domów
mieszkalnych?”

Tu uśmiech radości rozjaśnia twarz p. Bur-
mistrza.

„Jak Pan wie, Rada powiatowa odrzuciła
wniosek budowy tych dwóch domów, ale już
udało się nam ten protest zniwelować i woje-
wództwo dało zezwolenie na budowę. Już
zwróciliśmy się do krakowskiego T-wa budowy
tanicz domów i w najbliższym czasie ustalimy
cały program budowy, do której magistrat przy-
stąpi jako udziałowiec z dość wysoką sumą. —
Kwestja jest ważna — gdyż budowa zatrud-
ni kilkuset robotników.”

Tymczasem wobec zbliżających się świąt —
magistrat stara się przyjść bezrobotnym z po-
mocą, udzielając im węgla i ziemniaków, w miarę
możności, gdyż ciągle muszą to niestety po-
wtarzać — kasy są puste.”

„A jak się ma sprawa bezdomnych?”

„Dobrze, bardzo dobrze — tu p. Dr. Mütz
wiele uczynił w tak krótkim czasie. Za jego
interwencją wojskowsoc oddała baraki — które
w części już są przerobione na izby mieszkalne
i dalej szybka praca tam wre i wkrótce wiele
bezdomnych rodzin znajdzie dach nad głową.”

„A co do pracy w samem mieście czy ma-
gistrat będzie prace ulepszenia ulic dalej pro-
wadził?”

„Ależ naturalnie — nie mogę zrozumieć, dla-
czego główne ulice mają być lepiej traktowane
jak boczne. W najbliższym czasie rozpoczniemy
prace nad ulepszeniem ulic bocznych i ich o-
świetleniem. Również kłaść będziemy nacisk na
właścicieli domów, aby domy miały szatę ze-
wnętrzną czystą i schludną a nie były odrapane
i brudne.”

„A co do wyborów?”

„Mają się odbyć w lutym ale nie wiem czy
wobec tego że nowa ustawa jest w sejmie na
komisji, województwo terminu nie przedłuży —
aby wybory odbyły się już na podstawie nowej
ustawy.”

Dziękując serdecznie Burmistrzowi za cie-
kawę wiadomość pożegnałem Go z przeświad-
czeniem, że Rada wybrała na ojca miasta czło-
wieka jak najbardziej odpowiedniego na to wy-
sokie stanowisko.

K—a

Emerycy, sieroty, wdowy — otrzymują gro-
sze za tysiące które uskładali w kasie od ust
sobie odejmując, aby polepszyć byt w przysz-
łości. Przedsiębiorstwo które przez srogie czasy
wojenne i dewaluację majątek swój podwoiło,
krzywdzi, kryjąc się ustawą, ludzi, którzy
z całym zaufaniem mienie swe zanieśli do tej
instytucji.

Tak tarnowska „Mont de Pieté” ma swoją
historję.

I zaprawdę warto zobaczyć sceny które się
codziennie przy okienku kasy odbywają, kiedy
starowina jakiś lub schorzała babuleńka się zja-
wia z książeczką i za setki dolarów dostaje gro-
sze w złotych.

Ale może nowy Magistrat wymyśli jakowyś
proceder, aby tarnowska Kasa Oszczędności nie
przypominała państwa Duńskiego w powiedze-
niu Hamleta.

„Tam coś cuchnie... i tak dalej.”

Co się stało z 50.000 zł?

Kogo faworyzuje p. wiceburmistrz Dr. Mütz!

W tych dniach rozpatruje Magistrat oferty
na **prawo poboru opłat rzezalnianych**.

Wpłynęły tylko dwie oferty.

Jedną złożył p. **Feldbaum i Wachtel** dru-
gą p. **Weit**.

Oferta **Feldbauma i Wachtla** była nieco
niższą a na wniosek p. **asesora Ciołkosza** któ-
ry wychodzi z założenia że panowie **Feldbaum**
i Wachtel tak jako obywatele jak i kupcy po-
siadają duże zaufanie i dają wszelką rękojmię
magistratowi w dopełnieniu swoich zobowiązań,
została firma **Feldbaum** wezwana do uzupełnie-
nia swojej oferty, czemu stało się zadość. Dziś
oferty firm są równe. **Pan wiceburmistrz Dr.**
Mütz powołuje jednak w niedwuznaczny spo-
sób ofertę **Weita** i doszło nawet z powodu
tego do bardzo żywej utaczki słownej między
wiceburmistrzem a asesorem **Marguliesem**. Nas
sprawa ta małoby zajmowała, gdyby nie miała
pikantnego posmaku dziwnych rządów przed-
sanacyjnych.

Otóż pan **Weit** był już dzierżawcą **pobo-
rów opłat rzezalnianych** i z tego tytułu po-
został **Magistratowi dłużnym małą sumkę**
50.000 złotych.

Jest to bagatela widocznie dla kas miejskich
gdyż sprawa toczyła się długo aż nagle została
między **Dr. Mützem** a **Weitem** polubownie za-
łatwiona. Sprawa ucichła. — Wtajemniczeni
szepotali wiele, uśmiechając się ironicznie. **Fak-
tem jednak jest że nikt niewie jak sprawa**
została załatwiona.

Nikt niewie co się stało z 50.000 zł.

Panowie na krzesłach magistrackich, to
olbrzymia suma, na którą się składa ciężki wy-
sisek mas podatkowych.

To grosz publiczny — i każdy obywatel
ma prawo, nie, raczej musi się dowiedzieć gdzie
te pieniądze.

Żądamy aby p. wiceburmistrz **Dr. Mütz**
jak najrychlej wyjaśnił nam ową polubowną
stronę tego interesu i jak te 50.000 wpłynęły
do kasy, czy w całości czy w części, czy też
wogóle nie wpłynęły wcale. Jeden z radnych
na ostatnim posiedzeniu rozwodził się nad spr-
awą, że nawet ulicznych żebraków męczy się
nakładaniem na nich podatków, które muszą
wplacać z wyzebranych groszy. Krotchwilnie
to wygląda wobec lekceważenia iak olbrzymiej
sumy. Wierzymy że pierwszą czynnością no-
wego burmistrza p. **Dr. Kryplewskiego** będzie
wyświetlenie tej nowej niemiłej sprawy. Nie-
chaj akta jej ujrzą światło dzienne — a zanie-
pokojone obywatelstwo niechaj zostanie poin-
formowane co się stało z 50.000 zł.

**Dzisiejsi dzierżyciele władzy magi-
strackiej** wybrani są pod znakiem sanacji —
niechaj więc szybko rozpatrzą bolączki na ciele
komunalnym.

Pan Weit zaś pokąd sprawa nie będzie
całkowicie wyjaśnioną, nie może wchodzić ze
swoją ofertą w rachubę.

Portret śp. Dra Tertila do sali obrad na Ratuszu.

Jak słyhać nowa Rada zamówiła portret ś. p.
Dra Tertila u słynnego malarza, ucznia **M a t e j k i**,
Kaspra Żelechowskiego.

Należy jeno przyklaśnać i powinszować Radzie

Straszna lichwa na najbiedniejszych w Kasie Oszczędności.

Jednym z głównych działów tarnowskiej „Ka-
sy Oszczędności” jest oddział zastawniczy. We
Francji przedsiębiorstwo takie ma piękną nazwę
„Mont de Pieté” (Góra dobroczynności) i ma też
taki zakład być „górną dobroczynności” dla onych
najbiedniejszych, którzy końcem miesiąca osta-
tnią swoją chudobę lub tą złotą obrączkę co
się z palcem zrosła zanoszą aby tych kilka zło-
tych pożyczyć i postne dni do 1-go przeżyć. Lub
kiedy głowa rodziny nagle traci pracę — i wstę-
puje w rzędy bezrobotnych pariasów a dzieci
wołają chleba — wtedy stroskana matka pakuje
w zawiniątko niedzielną sukienkę i ubranie
święteczne męża i ze łzami niesie do owej Gó-
ry dobroczynności staje cicha przy okienku i drzy
czy też owe szmaczyny przyjmą i czy dosyć da-
dzą, aby jakiś czas chlebem usta zatkać płaczą-
cym dzieciom. I od takich to klientów pobiera
tarnowska „Góra dobroczynności” 48% rocznie.
Ze zgrozą piszę to słowo. Najwięksi nędzarze
znoszący prawie swoje „Omnia mea mecum por-
to” do okienka Kasy płacą tak strasznie lichwiar-
skie procenta, że najczęściej owe zawiniątko po-

zostaje niewykupione, bo procent przenosi całą
sumę.

Tarnowska „Góra dobroczynności” ma za-
prawdę wygląd Schylocha z ostrym nożem doby-
wającego się do serca człowieka.

A zgoła już całkiem inną miarą mierzy Ka-
sa Oszczędności „beati possidentes” lub dobrze
tychże udających. Kto chce setki, ba tysiące do-
larów pożyczyć a wie gdzie zapukać, sezam ka-
sy otworzy się dla niego i pływać będzie w do-
larach, płacąc stosunkowo niski procent, bo 10%
od sta w stosunku rocznym.

Hej, tylko wiedzieć gdzie zapukać, często
wielkie sumy otrzymują na wksel ludzie nie ma-
jący żadnego pokrycia majątkowego wtedy, kie-
dy nędzarz bezrobotny chcąc 10 zł. pożyczyć,
musi się wyzbyć swego ubrania i płaci 48% od
sta w stosunku rocznym.

Tarnowska Kasa Oszczędności uratowała
prawiecały swój majątek przed dewaluacją, mimo
to płaci odbierającym wkładki przedwojenne 5%
sumy to znaczy właściwie 2 1/2%, wobec dzisiej-
szej wartości dolara.

za jej decyzję przez którą miasto otrzyma dzieło sztuki wielkiej wartości artystycznej i należycie uczci pamięć niezapomnianego obywatela naszego grodu ś. p. Dra TERTILA.

Kasper Żelechowski należy bodaj do najlepszych naszych portrecistów i umie jak nikt inny wczuć się i oddać charakter danej indywidualności. Wspaniały rysownik o niebywałym temperamencie kolorystycznym służy ten spadkobierca Matejkowskiej spuścizny przez całe swe piękne życie czystej sztuce a nade wszystko Sztuce Polskiej.

Magistrat dobrą wybrał rękę aby uczcić ś. p. Dra Tertila.

Na ratuszu nieabwem zobaczymy dzieło o muzealnej wartości. J. K.

FILJA W TARNOWIE UL. WAŁOWA 4.

FILJA W TARNOWIE UL. WAŁOWA 4.

Panu Staroście Żółkiewiczowi bankiet pożegnalny obywateli tarnowskich.

Urzędnikom nadzieję trzynastej pensji. — (Psiakrew, węgle na zimę nie zapłacone.)

Bezdomnym przyrzeczenie, iż baraki niebawem będą gotowe.

Narzęczonym, projekt budowy dwóch domów mieszkalnych.

Myconiowi, błogosławieństwo wszystkich podatników.

Ale co tu się dziwić ziemu humorowi św. Mikołaja, skoro nagle przeczudne słoneczne dni wiatr gdzieś pognał, a mróz szczyplie nasze nosy — że już nawet ani jednej gannazjalistki nie widać na Krakowskiej.

Tylko nie wiem, czy one mrozu się tak boją czy też pani... no, nic nie mówmy o tem.

Dochodzą nas słuchy, że jakiś seminarzyści z piątego kursu wylecieli ze szkoły, bowiem mimo zakazu odwiedzili kino.

Jak to dobrze, że dyrektor nie rozporządza karą śmierci — bo coby to dopiero spotkało biednych chłopców, którzy popernili ciężką zbrodnię i uśmiali się na Pat i Pataclonie.

Czyżby 3 godziny karceru i napomnienie nie wystarczyło, zaraz lata pracy niszczyć i zamykać drzwi do egzystencji młodzieńcowi.

Nieco rozważaj panowie!

Tarnowanie a nade wszystko piękne Tarnowianki zajmują się bardzo artystycznymi sprawami naszego grodu. Leży im na sercu, która lub który jest najpiękniejszy.

I tak słyszę na ulicy: X. ma 200 głosów — panna Y 500 głosów — i tak bez końca.

Ja zaś jestem oburzony, że ani jedna z nadobnych, przezemnie wyróżnianych (a przecież znam się na tem) nie dostała głosu. I tak separuję się i proponuję tysiąc głosów na p. W. Tysiąc dwieście głosów na p. Edit o alabastrowej cerze.

Na Fru, Fru tyle głosów ile serc męskich wzdycha do niej. Na Gizię mój własny tylko głos jej cichutko na ucho!

Natomiast rozpisuję konkurs na najpiękniej odtaińzonego charlestona.

Swoją głowę daję na araba pasącego się na łąkach ks. Sanguszki, mającego przednie nogi związane, a fikające tylnymi.

O ile już mowa o brykającym arabie, zwrócić się z prośbą do tarnowskich bywalców teatralnych. Czyżby nie można się na przedstawieniach nieco kulturalniej zachowywać? Nie przeszkadzać krzykami i kłótniami w śpiewie artystom, nie zabierać miejsca przez innych opłaconego, nie rzucać ogryzków z jabłek z galerji — to brzydko!... J. K.

KRONIKA.

Onegdaj w salach Kasyna żegnało obywatelstwo miejscowe, przeniesionego do Krakowa starostę p. Żółkiewicza.

Liczne mowy świadczyły o sympatji jaką zdołał sobie p. starosta Żółkiewicz zjednać w naszym mieście.

Wieczór cechował bardzo podniosły nastrój.

Nowy nadradca p. starosta Krupiński objął w piątek urządowanie.

W cudnych spodniach na polowanie, chciał się wybrać 8 XII. nieznanego sprawca, więc włamał się do mieszkania p. inż. Pawła Kopcica zamieszkałego przy ulicy Ujeńskiego i skradł 5 ubrań męskich bieliznę i dubeltówkę.

Życzymy więcej szczęścia w polowaniu wywiadowcom niż sprawcy.

Zima będzie ostra na przekór przepowiedniom meteorologicznym, bo wiedziony instyktom za-

chowawczym Adolf Barwacz włamał się po wylamaniu kraty okiennej od strony ulicy Szpitalnej do składu skórek króliczych p. Glückmanna i skradł 60 kg. skórek wartości 1000 zł.

Złakomiał się jednak zbyt szybko na gotówkę (święta w pobliżu) i wysłał swą współniczkę Zofję Abram na rynek dla sprzedania towaru. Pojawił się tam i Glückmann w towarzystwie policji poznał swą własność, a rewizja domu Zosi dała pomyślne rezultaty, chociaż część skórek wrzuconych do dołu kloaczatego, nikomu już się nie przyda. Sprawca do skórek się przyznał. Nie będą mu one już potrzebne bo leże zimowe ma zapewnione w aresztach.

Zgon Dr. Alfreda Trammera.

W sobotę w nocy zmarł nagle bardzo ceniony obywatel naszego miasta, znakomity lekarz bł. p. Dr. Alfred Trammer.

Pogrzeb odbył się w poniedziałek, a tłumy publiczności świadczyły najlepiej jaką sympatją cieszył się bł. p. Dr. Trammer.

Ze sztuki.

W „Marzeniu“ w tych dniach: „Ojcowie i Synowie“ z Rudolfem Schildkrautem w roli głównej.

W „Apollo“ „Tajemnicze morderstwo“ z Pastry Ruth Miller w roli głównej.

Koncert Chóru Akademickiego.

Koncert Chóru Akademickiego i Hanny Dziewińskiej śpiewaczki operowej odbył się 7-go grudnia w Sali Sokoła. Chór Akademicki z obecnym swym dyrygentem prof. Michałem Świerzyńskim na czele zawiódł poniekąd tarnowskich słuchaczy, pamiętających poprzednie świetne produkcje pod batutą prof. Wallek-Walewskiego, lub p. Życzkowskiego. Gdzież ta pełnia brzmienia? Gdzież żelazna dyscyplina rytmiczna? Gdzież prześliczna dynamika? Jeszcze piosenka o myszce Walewskiego przypominała dawne tradycje i inne utwory wypadły blado. Miejmy nadzieję, iż te niedomagania są przemijające i że Chór Akademicki, nawiązując do dawnych tradycji zabrzmi znów pełnią, młodzieńczego dźwięku, jędrną rytmiką i pełną finezji dynamiką. — Prawdziwą okrasą koncertu było tych kilka punktów, wypełnionych przez p. Hankę Dziewińską, artystkę opery poznańskiej. P. Dziewińską słyszeliśmy już w Tarnowie przed rokiem, jakaż jednak szalona zmiana na korzyść!

Głos rozwinął się, nabrał pełni, technika udoskonalona, piana miękka, śliczne i dźwięczne. Górne tony pewne i nie krzykliwe, słowem p. Dziewińska oczarowała słuchaczy.

Po pieśni Pucciniego Giani Schicchi i Regera kołysance niemilknące brawa były wyrazem wdzięczności muzycznej publiczności Tarnowa. P. Dziewińska jest doprawdy chlubą znanej szkoły śpiewu profesora Marek Onyszkiewiczowej w Krakowie.

(X).

Popis szkółki p. Zarembianki.

Nie żałuj tych dwóch godzin spędzonych w Sokołach, wśród rozkosznych milusińskich, którzy niby syciem tobnięte, przemiłe marjonetki, ukazywali się na scenie i cieniutkimi głosikami głosili deklamacje i śpiewy.

Stało takie małe bobo Zosia Szadzińska, dygnęła ślicznie i bez zająknięcia, z pewną dykcją, wypowiedziała wierszyk „Pranie“.

Wypowiedziała i zaikło... Bursa oklasków.

Zjawiała się Danusia Szadzińska, aby odśpiewać „Dobranoc“.

Deklamacja Dzidzi Namysłowskiej p. t. „Skrucha Józ“ była bez zarzutu.

Osobne słowo uznania należy się Iace Okoniówny, która w tańcu solowym „Motyl“ zaskarbiła sobie serca wszystkich widzów i musiała bisować, bo oklaskom nie było końca. Kostjum był śliczny. Części Zaremba z Marysią Kawecką i Ilką Okoniówną z Danusiem Zarembą odtaińczyli w kostjumach Menuet bez zarzutu.

Janeczka Chelmeckiej i Jurkowi Okoniowi za deklamację należy się uznanie.

Obrazek sceniczny „Zima“ odegrany przez małych artystów był świetny i świadczył, jak wiele pracy i umiłowania dokłada pani Jadwiga Zarembianka w swą szkółkę. Bo tylko duże umiłowanie i cierpliwość mogą dać tak świetne rezultaty w wychowaniu naszych najmniejszych pociech.

Pani Jadwidze Zarembiance za jej owocną pracę należą się słowa najwyższego uznania. Kto nie był na popisie, niech żałuje. Jan K.

Odpowiedzialny red. Adolf Eichhorn.

Sekretarz red. Mieczysław Rozwadowski.

Nakładem Wydawnictwa „Hasła“

W drukarni Ludwika Styry w Tarnowie.

Samoloty...

Nie będzie już wtedy żadnych kochań ani łez,
Powietrze przedpokojem a ocean kropla,
Dzieciom powie się, że życie trzeba brać jak „jazz“,
A kochać tylko siebie pęd i aeroplan.

Na morzu antarktycznym będzie wtedy sto miast,
W gablotkach muzealnych — miłość jako antyk,
Przystanią samolotową w podróży do gwiazd,
W twardej żelazo beton okuty Atlantyk...

My zasłuchani w tęczącą uwerturę śmig,
Kiedy się życie będzie zdawać zbyt spokojne,
Wszyscy członkowie światowych napowietrznych lig
Wyjedziemy śmiejąc wieczorem na wojnę...

Gazowe bomby z piśszczotą otulone w stal,
Eskadra za Eskadrą na komendę antem
Ścigamy lekko śmierć naszą co uciekła w dal,
Wiedząc, że gdzieś paść musi, jak nie ten to tamten.

A jest w nas siła trująca i zwycięski gest,
Gdy przykrywamy ziemię gazowym welonem,
Krzyżący sztandar powietrza wbity w Everest,
Bojowe ptaki śmierci pod niebieskim Tronem...

Smutny Bóg powie wtedy — to już nie jest mój świat,
Bo między mną a nimi cieniutka kotara,
I bunt powietrza oświeci jak palący kwiat,
Ostatnich zwycięstw ziemi strzaskany aparat...

R. Skowronski.

Na ekranie życia.

Chociaż gmach na zewnątrz obdarty jest jak chałata starego żyda, — wewnątrz tchnie nowym życiem, jakby prof. Steinach wetchnął strzykawkę życiodajną w starcze siedzenia rajców.

Revolucja na ratuszu!

Naturalnie bezkrwawa — bo i gdzież nasi ojcowie w krwi pławiły się chcieli. Najwyżej plawią swoje przedwioborcze smutki w wiśniowej czerwieni, od której animusz rośnie, a wesele sercem władnie. Wybory zaś na karku. Nie jeden z naszych żelaznych rajców wróci do pieleszy domowych i oleandry podlewać będzie, lub swojej magnifice motek do kłębka trzymać gwoli zabicia czasu — bo na stolcu radzieckim już nie zasiądzie. Tam trzeba ludzi młodych, energicznych, pełnych inicjatywy i umiłowania grodu, a nie przeżuwaczy swoich minionych świetności.

Tymczasowe wybory Rady świadczą dostatecznie o tendencji oddania władzy silnym i uczciwym osobistościom.

Po tym mussolinowskim przewrocie komunalnym wszyscy, a to wszyscy, rzucają się jak kruki na politycznego nieboszczyka, pana Rypuszyńskiego. A to niby dlaczego?

Ja Go żałuję. Serce mi się krwawi, kiedy widzę starowinę piechotę dreptającego po Krakowskiej. Na stare lata zleść z wygodnego kozła — to smutne.

Proponuję też, aby wszyscy dostawcy, którzy się obłowili podczas rządów komisarskich, ufundowali jakowąś szkapinę dla swego dobrodzieja. Jak słyszałem, to urzędniczkim maszynom komunalnej posyłają podarek dziadkowi. Poduszkę na kanapę, na której te słowa wyhaftowała wdzięczna referentka: „Śpij smacznie“.

Więc niechaj śpi!...

Św. Mikołaj gniewa się coś na Tarnowianów i skąpo ich obdarzył.

I tak: Rypuszyńskiemu przyniósł Dra Kryplewskiego.

Niedzielskiemu paczkę igieł i malowanek z napisem: „Szewcze — wróć do swego kopyta“.

Największą możliwość zbytu
dla Kupców

jest ogłoszenie w świątecznym numerze

„HASŁA“

który wyjdzie w świątecznej szacie.
Nakład podwojony, mimo to ceny ogłoszeń nie podnosimy.

CUKIERNIA
Skolimowskiego
Tarnów.

WAŻNE NA ŚWIĘTA!!

Najstarsza w zachodn. Małopolsce

FABRYKA

spirytusu, likierów
rumu i rosolisów

J. KÖRBER

TARNÓW

poleca po niższych cenach
swoje wyroby pierwszorzędnej jakości.

Specjalność Firmy:

Surviliers,
Körberowska gorzka,
Körberówka i
Strzelcówka.

Rok zał. 1853. Telef. 112.
Sprzedaż hurtowna: Folwarczna 14.
Sprzedaż detaliczna: ul. Wałowa 5.

Na Święta!

Na Święta!

FIRMA

TARNOWSKIE
MŁYNY PAROWE
SZANCERÓW

przemiała tylko mąkę z pszenicy węgierskiej, pierwszorzędnej jakości, gładką i grysikową i sprzedaje po cenach najniższych.

Juljusz Silbiger i Syn

Plac Katedralny Tarnów Plac Katedralny

SKLEP FABRYCZNY
WÓDEK, LIKIERÓW i RUMU

najlepszej jakości i po tanich cenach.

Prawdziwe i tanie **WINA** węgierskie, francuskie
i prawdziwe **MIODY.**

„SECESJA“

Codziennie od 8—1 w nocy

DANCING

Muzyka doborowa
Laszkowica.

Emil Blasbalg

SKŁAD FUTER

Tarnów, Wekslarska 2.

WŁOSKA SPÓŁKA AKCYJNA
POWSZECHNA ASEKURACJA
W TRYJEŚCIE

„ASSECURAZIONE GENERALI
TRIESTE“

Rok założenia 1831.

Agentura w Tarnowie
ul. Brodzińskiego 28.

Przeprowadza wszelkie ubezpieczenia
na życie jakoteż od wypadków elementarnych na dogodnych i korzystnych warunkach.

Udziela wszelkich wyjaśnień w sprawach waloryzacji polis przedwojennych.

KAWIARNIA
KIRSCHA

Lokal świeżo odnowiony.

Otwarte do 1-szej w nocy.

Plac Sobieskiego.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

MARJA

ul. Nowy Świat 1. 10.

Kompletnie zrenowowane atelier posiada najnowsze urządzenia techniczne, przeto jest w możności wykonywać zdjęcia o każdej porze.

Zakład otwarty do godz. 9-tej wieczór.

Nowość!! Fotografje kolorowe.
Mimo adoskonalenia Zakładu pracę po cenach niższych.

„S E T“

WARSZTATY REPERACYJNE

ODLEWANIA ŻELAZA I METALI

w Tarnowie, ul. Mała Strusina 31.

wykonyują wszelkie naprawy oraz części składowe nowe do wszelkich maszyn rolniczych, motorów i maszyn parowych, jak również odlewy z żelaza i metali, tak obrobione jak i w stanie surowym.

Powszechny
Bank Związkowy

w Polsce S. A.

ODDZIAŁ W TARNOWIE

BANK DEWIZOWY

Wykonuje wszystkie czynności w zakresie bankowości wchodzące.

Korespondenci we wszystkich większych miastach świata.

Przyjmuje lokaty w złotych i w obcych walutach.

Bank
Gospodarstwa Krajowego

ODDZIAŁ W TARNOWIE

ul. Krakowska 19. BANK DEWIZOWY Nr. telefonu 72.

wykonyuje przekazy krajowe i zagraniczne.

Przyjmuje lokaty na rachunki bieżące i książeczki wkładowe z zabezpieczeniem pupilarnem.

Oprocentowuje lokaty dolarowe.

Udziela kredytów wekslowych i gwarancyjnych i załatwia wszelkie czynności w zakresie bankowości wchodzące.

HENRYK HOLLÄNDER

Fabryka wyrobów betonowych,
sztucznego kamienia i skład materiałów
budowlanych

UL. LIPOWA 19.

Adres telegraficzny:
Holländer, Tarnów, Lipowa.

UL. LIPOWA 19.

Telefon Nr. 172a, kancelarja
„ „ 172b, skład

wykonyuje PODŁOGI KSELOLITOWE (drzewno-kamiennie) bez szpar, ciepłe, bezpieczne pod względem ognia, grzyba i wilgoci, niewrażliwe na oliwę i zmiany temperatury, zupełnie wolne od pyłu, kurzu i robactwa, łatwe do czyszczenia, przyjemne do chodzenia i przebywania.